

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3—K.
Vidéken: " 9 " " 450 "

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Kossuth és a függetlenségi párt.

Írta: Burgyán Aladár.

A függetlenségi pártnak tegnapi felkészítőjét és a hatvanötödik születésnapját ülő pártvezérnek erre adott válaszát, ahány lap, annyiféle világításban szellőzteti.

Vannak emberek, akik elmulaszthatatlan alkalmat találnak ebben a két beszédben arra nézve, hogy markáns vonásokkal megfessék annak a függetlenségi pártnak képét, amelynek belsejében vulkanikus erők jól leplezett ádáz tusát vívnak és amelynek felületét Isten tudja miféle erupciók fogják széjjel repeszteni, amelyen majd kénköves párázatokkal fog a forró lávátömeg kilövelni!

Az így megfestett képet gyönyörrel szemléljük mindazok, akik ilyenek szeretnék látni a függetlenségi pártot: tele elégedetlen, turbulens és kitörni készülő elemekkel, akik kárhozzátják a koalíciós kormány egész politikáját és amely pártot immáron csak erős kézzel, feszesre fogott kantárszárral lehetne talán megzabolázni.

Csak hogy ők a megzabolázást is úgy szeretnék elképzelni, hogy épen a megzabolázás folytán jöjjön létre az a várva-várt kavarodás, ami csak nem akar bekövetkezni és ami az egyetlen előfeltétele az ő vérmes reményeik teljesedésének: egy új „habarék párt” alakulásának, amely párton belül a bécsi szolgálatában álló nemzetelleneségei is érvényesülhetnének.

Hihetetlen, hogy milyen szivós életerő van abban a régi, meghalt rendszerben. Csak a kigyó testének van meg ez a szivóssága, mert csak ez mozog még akkor is, egész naplementéig, ha a fejét már kora reggel levágták.

De épen úgy, ahogy a levágott fejű kigyó sohasem ébred életre többé, ha fejnélküli teste, akárhogy vonaglik is: nem ébredhet többé életre az a kigyóhoz hasonló csuszó mászó irányzat sem, amely az ország önállóságát, függetlenségét annyi időn keresztül csak portékának tartotta, amit állandóan lehetett eladni Ausztriának.

Hogy a függetlenségi pártban, annak több mint kétszázhatvan képviselő

tagja között, akadhat egy-két olyan ember, aki vagy sértett ambíció, vagy feltűnési vágytól ösztönözött, de az is lehet, hogy természeti hibájánál fogva, amely meg van némely madárnál is, hogy nem tartja kellő tiszteletben a saját fészket — a saját pártja ellen izgat, mert nem akarja az egész párt megszegni a nehezen megkötött és úgy is csak időre szóló békét: ez csak az ellenkezőjét mutatja annak, amit a közvéleménybe bele akarnának csempészni.

Azt mutatja, hogy a függetlenségi párt egységesebb és erősebb, mint valaha: mert még azt is el tudja minden hátrányos következmények nélkül viselni, hogy a pártköteléken belül álló, igazán csak egy-két tag, odaszegődik a nyilvánosság előtt a párt ellenségeihez.

Az ilyen nagy pártban, mint a függetlenségi párt, lehetetlen elkerülni azt, hogy ilyen jelenségek elő ne fordulhassanak. Hol van a világon kétszázhatvan ember, aki politikailag is, taktilikailag is egyformán gondoskodik?

De el nem szabad ám azt sem feledni, hogy van a függetlenségi pártban igen sok olyan tagja, akinek már második természetévé vált az ellenzéikeskedés és még a Jehovának sem tud kormánypartija lenni!

Vannak olyanok is, kik évtizedekig testtel-lélekkel küzdöttek a függetlenségi eszmék diadaláért és akiknek ma is megfoghatatlan, hogy ők egy 67-es kormányt támogassanak!

De ha támogatják is, ez a támogatás nekik sokkal nehezebbükre esik, mint a fiatal, modern függetlenségieknek!

A függetlenségi párt kebelében dúló politikai nézeteltérésről beszélni semmi egyéb, mint vak tüzilárma; mert nincsen három olyan tagja sem a pártnak, aki politikailag volna elégedetlen. Kis dologból nagyot csinálni még abból az esetből sem lehet, ha egy-két tagja a pártban olyan lapokba ír, amely lapok a kormányt nem mindig támogatják, vagy felszólalásaikban kritizálják a kormányt. Hiszen a jó kormányzat kiállja, amint látjuk, a legobjektivebb kritikát is, úgy szóban, mint írásban, anélkül, hogy valami baja lenne tőle!

Némelyek azonban még a függet-

lenségi párt tagjai közül is, abba a hibába esnek, hogy ráfogják a függetlenségi pártra, hogy az kormánypart.

és ebből a hamis kiindulási pontból csinálnak egy hamis összehasonlítást a régi kormányparti állapotokhoz. És ennél a hamis összehasonlításhoz rájönnek arra, hogy a jelenlegi „kormánypartban” nincs kellő fegyelem, tehát szorosabbra kell húzni a kantárszárat.

A dolgoknak ilyen szembeállításánál óriási tévedés van.

A jelenlegi kormány dacára annak, hogy a koalíciós pártok között a nem 67-es függetlenségi párt abszolút többséggel szerepelt, ma is 67-es kormány.

Képzeltető az, hogy egy 67-es irányzatú, tehát közösfügyes alapon álló kormánynak a függetlenségi és 48-as párt „kormánypartja” lehessen?

Ez a legnagyobb politikai erkölcselenség lenne, mely azt jelentené, hogy a függetlenségi párt köteles a 67-es kormányt esetleg a közösfügyes állapot beláthatatlan ideig való biztosításában és minden általa gyűlölt viszony meghosszabbításában is támogatni!

A függetlenségi párt szerepe a jelenlegi 67-es kormánnyal szemben nem az, hogy azt minden útjára követi és minden politikáját támogatja, hanem az, hogy ezt a 67-es kormányt szükségből türi és csak egy bizonyos meghatározott céllal, egy meghatározott ideig vállalt munkásságát meg nem akadályozza.

Az ilyen pártról nem lehet azt mondani, hogy „kormánypart”, még akkor sem, ha a párt három oszlopos tagja, ugyyszólván „tus” ul bent is ül abban a 67-es kormányban, amelynek irányzatát sem ők, sem a párt állandóan nem oszthatják, magukévá nem tették.

Végtelen, mély bölcsesség rejik Kossuth Ferenc tegnapi nyilatkozatában, amelyben kijelentette, hogy ő azért nem tartja szorosabbra a gyeplőt és nem akarja behozni az ugynevezett „parttyegymet”, „mert a függetlenségi párt sohasem is volt, sohasem is lesz mameluk”.

Egy olyan pártban mint a függetlenségi párt nem is lehet ilyen paragrafusos, mondva csinált fegyelmet fenntartani. Ennek a pártban minden egyes

Csipke függönyöket

235-x-12

legszebben tiszta

Hrabéczi Antal

gőzerőre berendezett

ruhafestő és tisztító intézete

Debrecen, Széchenyi u. 42.

tagja, akár öreg, akár fiatal, — önálló és független Nem pártkasszák és kormánykegyek juttatták őket felelősségteljes állásukba.

Tisztán a nép bizalma emelte őket oda, ahol vannak. A népbizalmat fegyelmézné meg bennük a pártfegyelem.

Hogy Kossuth Ferenc milyen csodás tapintattal vezeti azt a nagy pártot, erre jellemző, minden vészkiáltás dacára, hogy még sohasem döntött a párt fontos kérdésekben szavazattal, mert határozata mindig egyhangú volt.

Ez a tény többet jelent minden mondvascinált ráfogásnál!

Hogy 260 ember között egy klubélet közepén fordultak elő apró kanapéügyek, vagy személyes differenciák, amelyek nem politikai természetűek, ez csak akkor volna csoda, ha nem így volna, mert mindenütt a világon így van, ahol annyi különböző vérmérsékletű ember együtt van, akik még jóformán nem is ismerik egymást. De ez házi ügy és nem politika és panasz előfordul minden kaszinóban.

Kossuth Ferencnek nem lesz sohasem szüksége mesterséges uton tartani fönn pártfegyelmet a függetlenségi pártban, mert az ő egyéniségének megvan az a csodás bája, hogy azt a sok különböző természetű és nem lehet mondani, hogy szelid vérmérsékletű embert, úgy össze tudja tartani, ahogy ezt a párthatározatok mutatják.

Nincs ember a pártban, aki őt ne tisztelné és egyúttal ne szeretné.

De olyan ember sincs, akit ő valaha akár éles szóval, akár más módon megbántott volna. A végtelen figyelmeség, udvariasság jellemzik a pártvezetésnél és az, hogy soha nem haragszik, még olyankor sem, amikor arra oka volna. Mindent nyugodt jószággal és a

szó legfinomabb értelmében vett európai ember udvariasságával intéz el a pártban.

Ebben rejlik Kossuth Ferenc pártvezéri ereje.

Ő is érzi, a párt is érzi, hogy ez többet ér, mint a legszigorubb pártfegyelem!

A mi honatyáink.

Nem mindenikről akarunk szólni, mert ez nem is volna méltányos. Csak azokról akarunk szólni, akik képviselők azért, mert a kerületük megválasztotta őket, de nem azért, mert ők az ország sorsának intézői, s akik kevesebbet törődnek az egész honnal, az egész képviselőházzal, miut az a polgár, aki a maga reggeli lapját lekiismeretes buzgalommal kiolvassa és megalkotja magában véleményét a politikai környűállásokról.

Nem mi mondjuk először, hogy Magyarországon a képviselőcség csak amolyan másodrendű, reprezentációs állás, a mi nem kötelez semmire, legfőleg arra, hogy adott esetekben igennel, vagy nemmel szavazzon az illető. S bármennyire tulzottnak tetszik az állítás, mégis van benne sok igazság. Sok keserű igazság.

A képviselőházból naponként jönnek a hírek, hogy döbentően üres terem előtt folynak az ülésezések, az elnök hasztalan aréyieskedik, hasztalan fenyegetőzik névsorolvasással, mert a képviselő urak csak nem akarnak eljárni az ülésekre. Mert végre is nem azért van a képviselőnek szabadjegye, hogy azt teljes módon ki ne aknázza, nem azért van egy-egy honatyának bőven jövedelmező irodája, hogy azt elhanyagolja az ország sorsáért, nem azért van az számtalan alkalom, a hol az illető fölösleges érzettel adhatja a komoly képű honatyát, aki csak úgy duzzad mivoltának tudatában, de még a körme hegye sem fáj az ország sorsáért.

Ez külsőnek, cirádának megjár. Hanem a képviselőház fogalma nem a cirádában alakul ki. A képviselőnek erkölcsi kötelessége eljárni lehetőleg pontosan az ülésekre,

de nemcsak, hanem becsületbeli kötelessége a maga és a kerülete irányában, de nemcsak, hanem országos kötelessége is a közérdek, az országos, a nemzeti jó szempontjából.

Szomoru, vagyis inkább bosszantó az a részvétlenség, amellyel ami képviselőink viseltetnek a képviselőházi ülések iránt. Tudhatnánk, hogy tárgyalni, határozni az ülés-terem székei, asztalai nem képesek, sem az elnök nem vezethet egy olyan ülést, amelynek nincsenek tagjai. Kár az a nagy, tág szabadság a képviselőnek, amellyel képviselősege jár, ha ezzel visszaél a kerülete és a közérdek kárára.

Lustálkodni lehet más posztóban is. S ha valaki hivatásszerűen akarja üzni a lustálkodást, nem kell mindjárt felcsapnia képviselőnek! (Igaz, hogy még meg is fizetik érte!)

S ha még soká így tart ez a hiány, ez a részvétlenség, ez a nemtörődomség, remélhetőleg megértjük, hogy a magyar parlamentet, minden egyéb politikai okok kizárásával, csupán a képviselő abszentiái miatt, bizonytalan időre (amég a dicséretes kötelességérzet lángja ufólag fellobban) — bezárják! . . .

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Kedd, „Forgószél kisasszony“ énekes bohózat. (B)

Szerda, „Örnagy ur“ vigjáték. (C)

Csütörtök, „A csók“ vigjáték Karozag Mariska első fellépte. (A)

Péntek, „Takarodó“ dráma Karcag Mariska utolsó fellépte. (B)

Szombat, „Szép Ilonka“ daljáték. Ujdonság bérletszünet.

Vasárnap, d. u. „Koldus gróf“ operette bérletszünet. Este „Szép Ilonka“ daljáték kis bérlet.

A Mitre.

Irta: Gyranó.

Pár évvel ezelőtt kint játam a vurfu marse tövében fekvő, Rin Sadulin nevű községben. Valahol az Isten háta megett, nagy, hóborította hegyek teknőjében fekszik ez a kis falu. Lakói békés természetű, de vad, marcna kinézésű oláhok. — Pásztornép az egész község apraja nagyjá. El vannak szigetelve mindentől s a fiatalabbja még nadrágos embert sem látot.

Féinek is mindenkitől, még egymástól is. Házaik is úgy vannak építve, mintha semmi közük sem lenne egymáshoz. — Az egész falu egy utcából áll. De hogy vannak a házak építve! Fecskefészek az mind, még a templom, meg az iskola is. Két ház meg sehol sincs egymás mellett, mert a ház mellett levő kertek pár száz lépésnyire elnyulnak úgy, hogy a nyolevan házból álló község 7 kilométernyi hosszu. Már egy fél órája járhatok, de még élő lényt nem találtam. Kint vannak mind juhaikkal, kecskéikkel a havasok között.

Később azonban észrevettem, hogy vannak itthon mégis, de csak gyerekek és vén emberek, vén asszonyok. De ezek, a hogy észrevettem, mind elbujtak előlem. Egy öreg, bocskoros oláh lassan csoszogott előttem s tán kisé nagyot hallott, hogy nem vette észre közeledő lépteim zaját. Utólértem, megszólítottam:

— Hogy vagy öreg? Hová igyekszel? Megfordult, rámnézett nagy, vízszinű szemével s ijedtében vagy három keresztet vetett magára. Ugy látszik, a végrehajtón kívül más kaputos ember nem járt még itt, mert folyton azt jajgatta:

— Váj Domnule Egzekutor, váj! So káig kellett beszélnem, mig megtudtam nyugtatni, hogy nem vagyok én egzekutor, nem viszem el semmijüket. Addig mondtam, addig beszéltem neki, mig végre megnyertem bizalmát.

— Hát a papot, a tanítót keresi? — kérdé az öreg, — majd egyet-kettőt köhintett s némi büszkeséggel hozzátette:

— Nem élnek azok meg nálunk, mert tőlünk akár éhen is hallhatnak. Nem kapnak itt még pénzért sem semmit.

Pedig volna mit egyenek, mert teljünk, mamaligánk van hál' Istennek bőven De nem adunk nekik semmit, mert csak kinezak a sok tudományyal a nagyokat, a kicsiket egyaránt.

Meg akartam győzni az ellenkezőről, de minden fáradságom falra hányt borsó volt.

— Hiába beszélsz nekem Domnule, — mondá a papa, a tanító mind gyilkos. Nem hiszed? Hát jere velem, majd elmondok neked valamit.

Elindultunk a patak mentén. Beszélgetni akartam az öreggel, de mintha mellette sem lettem volna, úgy haladt gondolataiba

merülve előttem. Mikor a falucska temetőjéhez értünk, az öreg megállott egy jeltelen sirocska előtt, valami imádság felélt mormolt el magában, majd leült a sirra s miután megkért, hogy én is üljek mellé, reszkető, szakgatott hangon kezdeit beszélni:

— Tudod e uram, ki fekszik itt? Ugy-e nem? Hej pedig de szép, de kedves gyermek volt. Nem is tudta senki úgy fujni a furulyát mint ő, nem tudta senki a szarkafészkek fiókait úgy lehozni a százéves fákról, nam tudott senki olyan kedvesen nevetni mint ő, — a Mitre.

— Már a havasok közzé is elengedték juhokat őrizni, mert tudtuk, hogy bátor szív van benne, nem ijed meg sem medvétől, sem farkastól. A lányom, a Mutza fiacskája volt a 8 éves Mitze, az én egyetlen kis unokám. — Aztán, hogy ragaszkodott hozzám! Kis hazunkban egész nap a térdemen lovagolt, ugy hallgatta meséimet s ha néha-néha kifogytam belőlük, biza megbálya fehér bajuszomat, szakállamat parányi kis kezével. Bearanyozta a kis Mitre életem utolsó éveit, de nem volt akkor boldogabb ember sehol a világon mint én.

— Félre tettem minden krajeárt az ő számára, hogy majd ha Dumitru lesz a kis Mitreből, saját házába vihessse feleségét, a már vele gyermekkorában eljegyezett Florikát. Aztán juhaimat, kecskéimet és minde-met rá testáltam, hogy legyen mint apri-taniuk a tejbe.

ték. Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatálában (Budapest IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **A tiszti kaució leszállítása.** Régi baj, régi panasz a katonáknál, hogy a hevesvéri tisztesek nem vehetik el a szívük választottját hites feleségül, mert ott, ahol a szerelem honol, rendesen hiányzik a hozomány, a melyből a kaució telenék. Természetes, hogy a katonák sohasem tudnak belenyugodni abba, hogy a szerelmi házasság tiltott gyümölcs legyen, hanem mindent megmozgattak, hogy a kauciót elhessék. Most alapos kilátás van arra, hogy a kauciót, — ha nem is szüntetik meg, — csökkenteni fogják. Még pedig 80 ezer forintról 30 ezer koronára. Nem nagy vívmány de mégis halladás a romantika felé, remélni engedi, hogy nemsokára újabb hasonló méretekben szökik lefelé a kaució köteles összege. De azért ne higgye senki, hogy ne lehessen hozomány nélkül is házasodni. Ó igen! Az elkövetkezendő új rend szerint minden főhadnagyi, vagy felsőbb rangban levő katonatiszt kaució nélkül veheti feleségül — a feljebbvalója leányát. — Egyszóval; a kincstári nők nem fognak pártában maradni, ha ugyan akad elég tiszt, akik a 16 és 50 évközött ingadozó hölgy-légió leányjellegeinek megváltoztatására vállalkoznak. Mert itt már igazán kellene a hozomány, hogy eltakarja a — kincstári külsőt. A legújabb katonai vívmány: a kaució leszállítása egyelőre terv még, de remélni szeretnők, hogy mihamarabb megvalósul.

— **Eltűnt író.** Dr. Gyürki Ödön, felekezeti író, az országos katolikus szövetség volt titkára és az Új Lapnak volt főszerkesztője a hó 15-én eltávozott Molnár utca 13. szám alatti lakásáról, ahol a házmesterével, Szel Ferenccel közölte, hogy egyhamar nem jön vissza. Mutatott neki egy „méreg” című orvosságot üveget és azt mondotta: Ez az én szabadjegyem a más világra! Azóta nem is látták. Dr. Gyürki Ödön minden valószínűség szerint öngyilkossá lett.

— **Jövendő büntető főtárgyalások.** I. 1906. évi november hó 19-án hétfőn esküdtszéki főtárgyalás. Dobrovka Pál s társa ellen szándékos emberölés kísérlete. II. ugyanaz nap még ítéletki hirdetés a 2-ik számú terembe és felelőviteli ügyek nyilvános tárgyalásai. November hó 20-án kedden esküdtszék. Loránt József ellen nyomtatvány utján elkövetett rágalmozás vétségéért, November hó 21-én esküdtszék, szerdán, ifj. Pataki András ellen rablás bűntetteért, ugyanaz nap főtárgyalások, Döbröndi Ferenc s társa ellen, s. r. sértés bűntette, Pálfi Lajos ellen testisértésért, Diószegi István ellen, orgazdaság bűntetteért, Pócsik Lida ellen lopásért, Borosik Lajos lopásért, November hó 23-án, pénteken: Posta Miklós s 6 társa ellen, hivatali hatalommal való visszaélés vétségéért, M. Szűcs István ellen, lopásért, Nagy József ellen, lopásért. — November hó 24-én, szombaton főtárgyalás: Szalay Béla s társa ellen, hatóság elleni erőszakért, Surányi József ellen, királysértés vétségé, Oláh András ellen, lopásért, Barak Ferenc ellen, hamis tanúzásra rábírás, Jónás János ellen, sikasztásért.

— **A családi perpatvar vége.** Véres dráma színhelye volt tegnap délután az ugynevezett Olajútó. Török Zsigmond ottani lakos megszurkálta feleségét, akit súlyos sebekkel szállítottak be a kórházba. Az eset előzményei a következők. 3—4 évvel

előtt nősült meg Török Zsigmond. Szép, fiatal feleségével boldogan élt eleinte, később azonban elhidegülték egymástól. E miatt folyton perpatvarban éltek egymással, nem volt egy nyugodt percük sem. Az asszony végre megunt a dolgot s férjét a faképnél hagyta. A férj eleinte kérlelte, marasztotta, de nem tudta nejét elhatározásának megváltására bírni. Az asszony elment, vissza sem tért többé. Tegnap azonban rokonai látogatására kiment az Olajútóba, amikor elhagyott férjét is felkereste. Az elkéseredett férj megragadta az alkalmat s újra kérlelni kezdte nejét, de most is eredménytelenül. Ez annyira elkészerítette, hogy kést rántott s azzal súlyosan megsebesítette feleségét. Az asszonyt bevitték a kórházba, a mérénylet férjét pedig letartóztatták.

— **Kivándorlók családjának figyelme.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy mindazokban az esetekben, amikor egyes kivándorlók valamely külföldi állam területén munkaközben szerencsétlenül járnak és itthon levő özvegyük, vagy gyermekeik e miatt a külföldi hatóságoktól vagy megantársulatoktól kártérítést, illetőleg valamely adományt akarnak kieszközölni, forduljanak haladéktalanul a szükséges igazolási iratok és meghatalmazás megküldése mellett az illetékes cs. és kir. magyar-osztrák külképviselet hatóságainkhoz, minthogy a magánosok ebbeli eljárása, a szerzett tapasztalatok szerint, az elintéztést csak késlelteti és igen gyakran sikerét kockáztatja.

— **Razzia.** Szombatról vasárnapra virradó éjjel 12 órakor Mile Pál rendőrfelügyelő vezetésével, Debrecen belterületén általános razzia volt. E razzian, melyen az összes rendőrbiztosok s megfelelő rendőrgénység vett részt, összesen 35 egyént kisérték be. A letartóztatottak közül 30-at büntetett meg a rendőrség, míg a többi elbocsátották. A megbüntetett egyének egytől-egyig közveszélyes osztrákok s így büntetésük kiöltése után illetőségi helyükre fogják őket toloncolni. Bámulsos, hogy a rendőrség olyan ritkán tart razziát, pedig a jelen esetről is nyilvánvaló, hogy a gyökeres razzianak is meg lenne a kellő eredménye s nem volna annyi batoró, tolvaj mint éppen az utóbbi időben.

— **Az is lenne valami . . .** A Kossuth-utcán járkált ma éjjel egy rendőr. Mérésztette szeméit és figyelt nagyban, hogy nem kell-e valamilyen gyanús neszt. Amint handukolt, egyszerre léptek zaját hallott. Két csavargó sietett végig a sima aszfalton. Mind a kettőnek hatalmas fűtykös bot volt a markában. A rendőr amint meglátta őket, behuzta magát egy kapu mélyébe és megfigyelte a csavargókat. Mérésztette a szeméit, ahogy tudta és egyszerre csak elnyomta a buzgóság. Egyszerre oldalba lökte valami a rendőrt. Rögvest arrafelé kapott markával, amerről a lökést érezte, meleg testet markolt meg.

— Megvagy, svihák, gazember . . . Még hogy meg mer lökni . . .

— Be-s-a-e, hangzott a válasz . . .

— Mi az fickó — mondta a rendőr — ja vagy borju . . . nohát mindegy, akár ez, akár az, fogás az csak fogás marad.

A rendőr megkapta a gazdátlan borjut és bevezette a rendőrlaktanyába.

— Fogást csináltam, — jelentette az ágyban fekvő ügyeletes rendőrbiztosnak ragyogó arccal.

— Mit . . . hamis 50 koronás gyártók, mondta a rendőrbiztos, ki lehet, hogy éppen azoknak közrekerítéséről álmódott . . .

— Nohát az is lenne valami, hanem én egy borjut fogtam el . . .

— **A hazai beszerzési források.** Az Országos Iparpártoló Szövetség a magyar közönség régen hangoztatott óhajának tess eleget, amikor kiadja a hazai beszerzési forrásokat. Ezt a füzet, mely nélkülözhetetlen segédeszköz lesz az iparpártolók iránt érdeklődő vásárló közönségnek, tartalmazza a

fűszerkereskedésben férfi- és női divatárkereskedésben, papírkereskedésben és vaskereskedésben kapható összes iparikk hazai termelőinek névsorát, olyan átnézetes összeállításban, hogy a laikus közönség egy szempillantás alatt megkaphatja a szükséges utbaigazításokat. Az Országos Iparpártoló Szövetség titkársága (Budapest, VI. Király-utca 84.) fölkeri Magyarország előkelő könyvkereskedőit, sziveskedjenek bejelenteni, hogy a november hó folyamán megjelenő füzetből hány példányt óhajtanak eladásra. A tartalmas füzet ára 40 fillér.

— **Összeesett az utcán.** Ma délelőtt 11 órakor a mentőket a Rákóczi utca 15-ik számú ház elé hívták, ahol Ladányi Zsuzsanna, Csapóker III. járás 22. szám alatti lakosnő súlyos szivbaja köv tkeztében összeesett. Ladányi Zsuzsannát a kórházba szállították. Valószínűleg rövid idő alatt felgyógyul.

— **Figyelmeztetés.** Figyelmeztetnek azon szülők, kik gyermekeiket az ismétlődő iskola látogatása alól fel akarják menteni, ebbeli szándékukat jelentésük be a városháza I. emelet 25. szám alatt szerdán és szombaton 2 és 4 óra között.

— **Megnyiták a Hungária kávéház** újonnan átalakított s tetemesen megnagyobbított helyiségeit. Az intelligens családok egyedüli találkozó helye. — Naponta zene estély. — Hideg buffa. — Saját termésti borok. Tisztelettel Weichinger Károly.

— **A legjobb formájú** férfi kalapok 4—6 és 8 koronáért, a legizlesebb selyem nyakkendők már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

TÁ VIRATOK.

A király érkezése.

Budapest, nov. 19. A király a végleges megállapodások szerint a hónap 21-én szerdán délután öt órakor érkezik Budapestre a nyugati pályaudvaron és nov. 25-én, vasárnap dé. u. 4 órakor nyitja meg az osztrák delegátusok fogadásával a delegációt. A magyarok fogadása az osztrákok fogadása után történik, mivel Bécsben elsőbbsen mindig a magyarokat fogadja a király.

Szerbia újra tárgyal.

Belgrád, november 19. A belgrádi jelentés közli, hogy Milovanovic, Szerbia római követe, ahi Bécsbe érkezett, a szerb kormány nevében a kereskedelmi szerződésre vonatkozó új ajánlatot tett a magyar-osztrák közös hadügyminiszternek. Az új ajánlat szerint Szerbia elfogadná a monarchia által követelt vámtételeket, az ipari megrendeléseknél, különösen pedig a hadiszerek és fegyverek beszerzésénél magasabb kvótát juttatna a monarchiának.

Zichy Aladár Bécsben.

Bécs, november 19. Gróf Zichy Aladár, 6 felsége személye körüli miniszter ma délután Bécsbe érkezett és a görög király tiszteletére ma este 6 órakor rendezett udvari diszebáden a magyar kormányt képviselte.

Regény-Csarnok.

Az áruló pipa.

Egy bűnügy.

Írta: **Pataky István.** 2

— És aztán mit hozhat fel védelmére. Kérdé a főbíró a kihallgatásoknál oly sokszor hallott szavakat ismételve.

— Mit? Saját önvallomáson, vagyis, hogy esküvel vagyok kész bizonyítani, hogy az ismeretlennek ismeretlen gyilkosa kivülem eső személyekben keresendő.

— Nem felelt Bolyáki — tudja mit tapogató ur; Szolnoknak van vagy 22000 lakosa, hogy minél kevesebb dolga legyen,

számítson engem is a nem nyomozhatók közé. Nekem is van annyi bizonyítékom, mint tapogató urnak.

— Legyen nem bánom. Hát tudja a csak egy nagy mondás volt fílem, csak azt akartam vele mondani, hogy itt tágtére van a gyanúsításnak. De hohó, mi az ott?

A bíró nem látott semmit, csak a Tóth Mátyas kutyáit, a melyek jobb ügyre méltó kitartással ugatták őket.

Makróczy azonban meglóbálta hosszulárait s aztán átugrott az árkon. Ott lehajolt s a sárból egy tajtékpipát vett fel.

- Pipa
- A biza — állapítja meg a főbíró is.
- Bünjel.
- Lehet a.

Makróczy papirt vett ki zsebéből s a talált pipát gyöngéden, úgy ahogy volt sáron, bepakolta és zsebre tette.

- Hát ha mennének tapogató ur.
- Mindjárt csak még körülnézek.
- Hát csak nézzen. Én majd a „Gólyánál” megvárom.
- Jó, majd én is oda megyek.

A tetemrehívásnál is Makróczy örködött. A városi közkórházban volt kiterítve a mez telekre vetkőztetett hulla. Mellette ruhái heverték. A talált tajtékpipát Makróczy ki tisztította s oda helyezte a hulla mellé, hogy azt mindenkinek meg kellett látni. Ő maga egy oszlophoz vonult s onnan lesett.

Jötték csapasan a fiatal és vén asszonyok, köztbe eiszórtan férfiak, de a hullát senki sem ismerte.

Egyszer bejött egy 12-14 éves fiú, az is megnézegette a hullát és szeme megakadt a pipán.

- Felvette és nézte.
- Nini — kiáltott ez a Gulyás János pipá!
- Nesze elugrott Makróczy.
- Honnan tudod? — kérdé.
- Hát szomszédunk — felelt ijedten a gyerek — sokszor láttam nála, ide is van karcolva a két betűje.

Hát ott volt a G. J. betű. Makróczy odasugott két hajdunak, hogy vezessék elő Gulyás Jánost.

A káplár közbe szólt: ott nam lehet tekintetes uram.

De Makróczy parancsolta, hogy vezessék elő.

— Na uram — szólt a káplár, majd megmutatom én az urnak, hogy kilesem a valódi tettest.

— Jól van — szólt Makróczy — csak hozzák elő Gulyást.

Kiüritette a termet amint látta, hogy hozzák a jómódu Gulyás Jánost.

Dacosan lépett az be. Meg volt lepette.

— Mondja meg — szólt Makróczy — ismeri ezt az embert.

— Nem ismerem — felelt Gulyás.

— Pedig megának ismerni kell.

— Már miért? — kérdé Gulyás és ismét körülnézte a holtat s aztán fejét rázta.

— Látja ezt a pipát. A maga pipája volt?

— Már hogy ez a pipa? Igaz biz a, itt van a két bötüm is.

— Na látja, van erre tanu is, itt van a Guba Jancai.

— Nem kell erre tanu, hisz az enyém volt.

— No látja, most már azt is megmondhatja, hogy ki ez az ember.

— De már azt nem tudom.

— Na majd megmondja: Vezessék a megyebörtönébe.

— De engem nem uram — szólt Gulyás és szétlökte a pandurokat.

— Majd jön több pandur, ha enyi nem elég.

— Ne okoskodjék kend Gulyás gazda — szólt a káplár — jöjjön velem. Majd kijön onnan tán még ma. Ha ellenszegül, le kell fogni.

— Na jó veled elmegyünk öcsém. De csak itt mellettem jere.

Elkisérték. Ezután ismét kinyitották az ajtókat s jöttek a nézők. Délutánban jött Kuczora Imréné nevű nő is három gyermekével. A kíváncsiság őket is oda hajította. A család apa kint van a tanyán, csak délutánra várják haza, van tehát idejük. Amint bejönnek körülállják az alsosonyan fekvő halottat, nézik, nézik, miközben arcaikon fájdalom, félelem, majd remény tükröződik vissza, hogy hátha tévedtek, majd a ruhára is esik tekintetük és hirtelen egyszerre lerogynak a néma halottra s velőtrázó zokogás közt csókolgatják a hideg tagokat s kiáltják: férjem, apám, apám!

Nem volt már kétség, tudták ki a meggyilkolt.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertésüzlet. November 19. hizott sertésárak: I. Magyar első. rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramon felüli súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kgrammon felüli súlyban) 120—122 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 124—126 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 128—128 fillérig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) — fillérig. Sertéslétszám: 1906. november 14-dik napján volt készlet 31.152 darab. 1906 november 15-dik napján felhajtott — darab. 1906 november 15-dik napján elszállított 499 darab. 1906 november 16-dik napjára maradt készlet 30.653 darab. — A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Városi Színház.

Bérlet 43. szám (A) Bérlet 43. szám (A)
Debrecen, hétfő, 1906. évi november hó 19-én:

A mádi zsidó.

Életkép 3 felvonásban, dalokkal és táncokkal.
Irta: Dr. Guthi Soma, zenéjét szerzette: Barna Izsó. Rendező: Polgár S. Kármagy: Fekete Oszkár.

SZEMÉLYEK:

A mádi zsidó	Polgár Sándor.
Évike, fogadott leánya	Lónyai Piroska.
A bankár	Deésy Alfréd.
Suhajda Márton	Vadász Lajos.
Imre, fia	Sarkadi Vilmos.
Kubacsek	Arkosi Vilmos.
Sóvágó Gergely	Bay László.
Ügyvéd bojtár	Bécei Ernő.
Kivándorlási ügynök	Magasházi János.
Bálint, koresmáros	Rónai Géza.
Öreg gazda	Szilágyi Ernő.
Első munkás	Kiss Józsa.
Második munkás	Gazdácska Lajos.
A fogadott mama	Szakácsné.
Balekfogó	Perényi József.
Az attaché	Ungvári Vilmos.
Pincér	Kolozsvári A.
Egy arató	Petre Ferenc.
Egy gróf	Ardai Árpád.

Az elnök — — — Ba abás Károly
Egy olasz kintornáz — — — Lenkei György
Egy játékos — — — Martonfi Jenő.

Holnap, kedden november hó 20-án:

Forgószél kisasszony.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

1403/1906. P.

Értesítés.

A debreceni ref. egyház presbitériuma értesíti az egyház tagjait, hogy az Egyházi Törvény 24 §-a értelmében az egyház főgondnokának a presbitérium negyedrészenek, az egyház községi közgyűlési tagok negyedrészenek újra választása következik. E választás alkalmával szavazati jogának élhet az egyháznak „minden önálló, apai vagy gyámi hatalom alatt nem levő, habár az apával közös háztartásban élő, de egyházi közterhet viselő 24 évet betöltött vagy nagykorúsított férfi tagja, valamint özvegy vagy férj-telen nő, továbbá vegyes házasságban élő ev. ref. hitű nők is, kik az előző évekről rendes egyházi- és közalapi tartozásaikat a választást egy hónappal megelőzőleg lerótták: ha az egyházi hatóság által egyházi vétség miatt fegyelmi uton szavazati-joguk elvesztésével büntetve nincsenek“ E. T. 195 §.

A presbitérium tehát úgy rendelkezett, hogy a választó egyház-tagok névjegyzéke ez évi dec. 5 én d. u. 5 óráig elkészíttessék és mindazok az egyháztagok bele vétesenek, kik 1905 évi dec. 31-ig fenálló egyházi adó- és közalapi tartozásaikat 1906. évi dec. 1-ig lefizetik vagy már lefizették és a kik erre az évre vétettek fel adózó egyház-tagokul.

Közhirre teszi azt is, hogy a választók névjegyzéke ez évi dec. 6-án délután 9 órától 10 napra, tehát 16-án délután 5 óráig az egyházi számvevői hivatalos helyiségében közszemlére ki lesz téve, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s ellene ez idő alatt akár szóbelileg, akár írásban felszólalással élhet. E. T. 197 §.

Kelt Debrecenben az ev. ref. egyház presbitériumának 1906 évi november hó 18-án tartott gyűléséből.

Kiss Albert Simonffy Imre
h. lelkészelnök. kir. tanácsos főgondnok.
Somogyi Pál
főjegyző.

Forman

nátha ellen
Szelencze-ára
40 Fillér

Minden gyógyszerárban kapható!
Hatása meglepő, s kezdődő bajnál ugyyszólván elmaradhatlan.
516-7-3.

A mádi zsidó. Guthi életképét láttuk tegnap este. Hogy miért élettép, azt valóban nem is sejtjük. Az első és harmadik felvona népszimfóniának, a második pedig valami operett, vagy breitli darabnak volna inkább nevezhető, ha külön-külön adnák elő. Az egész darab inkább hatásra vadászik s így tartalmáról megemlékezni feleslegesnek tartjuk. Az egyes szereplők többé-kevésbé jók voltak, de különösen kitűnő volt megszokott szerepében a — sugó. Tetszett az Olivier nővérek matróz táncsa. Sarkadi-Lónyan angol dala és kékvója, Polgár „Ott van a hol a mádi zsidó” refrenjü a tuatlásokból összeállított kupléja, no meg Árkosy tót dala, tót táncsa is. A darab ma este is műsoron van.

HIREK.

Erzsébet királyné.

Ne ódát, — hymnust, hymnust zengjete! Imára nyiljon, költők, ajkátok!
Nem óda, — hymnus illeri a szentet: Szentté avatták őt a bánatok!

Csak győtrelem, csak könyv volt osztályrésze
A kezdetől, amig pihenni tért;
Szegény asszonyra, lomha, durva sorsa
Csapást csapásra mért.

Királyi koronát tettek fejére,
S alatta, jaj! — egy szürke élten át
A Martyr vérző homlokkal viselte.
A töviskoronát!

... És aljas, gyáva orgyilkos kezétől
Csorgott a szennyes földre tiszta vére,
De élete s ily méltatlan halála
Ragyogtat glóriát nevére! ...

Ne ódát, — hymnust, hymnust zengjete!
Imára nyiljon, költők ajkátok!
Nem óda, — hymnus illeri a szentet:
Szentté avatták őt a bánatok! ...

Perke Ágost.

És most, — nézd uram — itt fekszik a földbe, elvitte magával minden boldogságunkat, minden reményünket s még álmunkban sem jár el soha hozzánk.

— És tudod e, mért fekszik itt, miért hagyott el minket? — Mert megölte a tanító, a pap a sok hiábavaló tudománygyal.

Közbeszóltam, fel akartam világosítani, de nem hallgatott rám, tovább folytatta:

— Pünkösdkor volt egy éve, — akkor, a mikor az új esperest megválasztották a városiak, — hogy egész sereg pap jött ki hozzánk. Azelőtt tanítót, papot soha sem láttunk, nem is volt rá semmi szükségünk. De mondom, tavaly pünkösdkor ide jöttek, össze sugtak, bugtak, megnéztek mindent s mikor elmentek, itt hagytak maguk közül egyet. A bíró, a közjegyző ránk parancsoltak, hogy építsünk neki templomot, házat, iskolát. Megtették, mert parancsolva volt, de aztán olybá vettük, mintha köztünk sem lenne, feléje sem néztünk.

— Majd megint elfelt vagy öt hét, a mikor a bíró rendre járta a házakat s megmondta, hogy tanító is jön az iskolába s minden gyereket el kell hozzá vinni. Nem tudtuk, hogy mire jó az s így nem is engedelmesskedhetünk neki. Ősszel aztán eljött a tanító, de nem volt senki a kit taníthatott volna.

Egy délután aztán kiment a tanító a hegyoldalra s magával vitt egy könyvet. A hegyoldalon őrizte a mi kis Mitrének a juhokat, midőn a tanító hozzá ment. Elkezdett

„A kis önzetlenek. Titokzatos értekezés a városházán” cím alatt a D. R. U. hasábjain f. hó 17-én aláíratlan közlemény jelent meg, melyet a „Debrecen”-nek 268. száma ugyanaz nap rosszhiszeműnek s valótlannak minősített, rágalmaikat pedig s köztük a következőket is:

„A Márton Imréék lapja 1904-ben a város nyomdájában nyomtatott. Egy év alatt a nyomda tízezer koronát fizetett rá erre a mulatságra. Tehát a város vagyonából elpazaroltak Márton Imréék 10,000 koronát” visszautasította.

Mint hogy pedig ezt követve a D. R. U. nak f. hó 18-iki számában a névtelen cikkező „Márton urék tagadnak” cím alatt folytatja támadását s pláne elég vakmerő azt mondani, hogy „Márton urék az igazságot lehazudják”, addig is, míg bírói uton elégtételt nyerhetek, kötelességemnek érzem közölni a városi nyomda nyilatkozatát, mely így szól:

„Igazolvány. Márton Imre ur kivánatára ezennel igazoljuk, hogy nyomdánk a „Debrecen” című lap nyomására nézve 1903. évben Székely Imre ur, 1904. évben pedig Székely Imre és Loránt József ur együttesen kötötték szerződést s ebből folyólag nem a debreceni függetlenségi és 48-as párttal vagy elnökével, hanem főkönyvünknek 72. és 121. lapja szerint Székely Imre és Loránt József urakkal szemben áll fenn nyomdánk eddig még most is kiegyenlített követelése. Arról az időről ellenben, melyben nyomdánk a „Debrecen” Márton Imre ur jóállása mellett állította ki, a nyomda követelése teljesen kiegyenlített. Debrecen 1906. november 19. Debrecen sz. kir. város könyvnyomda vállalata. Vecsey mk. Ember mk.

El bizonyítványból kitűnik, hogy

neki mondani, beszélni s addig-addig beszélt, míg megrontotta, megbabonázta. Attól a naptól kezdve, mintha csak kieserélték volna a mi kis Mitrének. Nem futta többé a furulyát, nem ment a patak mellé játszani, hanem a mikor csak őrizetlenül hagytuk, megszökött, elment a tanítóhoz. Később a tanító könyvet is adott neki s a kis unokám mindég csak azt lapozgatta. Majd, mikor eljött a karácsony, mikor minden gyermek örvend, játszik, ő kiment könyvével a házból, elment a templomban s egész nap ott ült, ott imádkozott. Este felé hazajött, át meg át volt fázva, dörzsölgettük, lefektettük, de minden ápolás hiába volt, meghalt, elpusztult, megölte a tudomány, a pap, a tanító.

Ekkor elkezdett az öreg sirni, zokogni, nem hallgatott vigasztaló szavaimra csak akkor könnyebült meg, mikor észrevette, hogy magárahagytam, elmentem.

Evek teltek el azóta s a napokban újra a faluba vetődtem. De hogy megváltozott itt minden. A gyermekek illedelmesen, magyarul köszöntöttek s nem bujdosztak már félelmükben az idegen elől, hanem szívesen kalauzoltak a tanító, a pap lakásáig. Délután kimentem a kis temetőbe, ott feküdt az én öregem unokája sirjában, felkerestem, megszóllítottam, mintha élve álna előttem.

— Látod öreg, mégsem a tudomány, a pap, a tanító ölték meg a kis Mitrének.

ha a városi nyomdát a „Debrecen” nyomása miatt kár érte, nem miattunk, hanem épen a piszkolódó D. R. U. nak fő és felelős szerkesztői Székely Imre és Loránt József miatt érte s hogy ezek az urak, miután a névtelen cikkben jobb tudomásuk ellenére épen a maguk bőrére rágalmaznak másokat, a teljes megvetésnél egyebet nem érdemelnek.

Debrecen, 1906. nov. 19.

Márton Imre.

— **Erzsébet napja.** Dicső emlékeztető királynénk névnapján, országazerte ünnepeket rendeznek. Az ünnepelekből Debrecen is kiviszi a maga részét. Az iskolákban többé-kevésbé szünetelt ma a tanítás, mindenhol Erzsébet ünnepeleket tartották. Az iskolák ünnepelei között legimpozánsabb a felső kereskedelmi iskola ifjúságának ünnepele volt, melyet ma délelőtt 10 órakor tartottak meg az intézet tornatermében. Elégáns közönség előtt folyt le a kegyeletos ünnepele, melyet az elhangzott Hymusz után, Zakár Sándor nyitott meg, csinos beszéddel. Ezután Lampért Géza költeményét szavalta el Mihályi Andor, majd Sebestyén Dezső tanár ünnepele beszédet mondott. A műsor többi részét ének, szavalat, zeneszámok töltötték be. A szép ünnepele a déli órákban ért véget.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt a városházán Kovács József polgármester elnöklése alatt tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Egyháztanácsülés.** A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében közgyűlést tartott, amelyen egyházi részről Kiss Aron, világi részről Simonty Imre elnököl. Napirend előtt a főjegyző előterjesztést tesz, hogy a presbyterek egy negyed részének mandátuma január elsejével lejár és hogy a közgyűlés határozza meg a választások határidejét. A közgyűlés elhatározta, hogy az új választásokat december elején tartják meg. Kuruc Miklós presbyter halálával megüresedett tagségi helyére a közgyűlés Ungváry György Bethlen u. 55. szám alatt lakó póttagot hívja be. Keszei József presbyter halála miatt Sarkay Ferenc póttagot hívja be. A többi napirendre tűzött tárgyakon hamar átesetek, csupán az iskolaszék végzésénél fejlődött ki nagyobb vita. — Követeltek, hogy azon iskola terveit, melyekről a végzések szólnak a szervezeti szabályzatok értelmében terjeszék az iskolaszék elé. De ez el lett intézve azzal a megnyugtató kijelentéssel, hogy az iskolaszék szerepvivő egyénisége már átnézték a terveket, sőt azon már célszerű változtatásokat is tettek. Ezután a Pallay, Klobusicky és Szondy, Kenessy alapítványra felvett ösztöndíjas tanulók felügyelő tanári állásának betöltése tárgyában határoztak, mely Balogh Ferenc lemondása által megüresedett. Ezen állásokat a főjegyző indítványára dr. Nagy Zsigmond és dr. Erdős József tanárokkal töltötték be.

— **A záróra érdekében.** A kereskedelmi alkalmazottak szociálista alapon szervezkedő része ma délelőtt eléggé népes gyűlést tartott a Korona disztermében. A gyűlés tárgyat a szervezkedés és ennek kapesan az alkalmazottak nehéz helyzete képezte. Különösen a most uralkodó záróra rendszer ellen keltek ki és követelték a 7 órai zárórárt. Bár szokatlan nagy apparátussal vonult ki a rendőrség, semmiféle beavatkozásra nem volt szükség, a gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

— **A Csokonai kör ünnepele.** Szombaton délután tartotta meg a Csokonai-kör a Bika disztermében az idei első felolvasó ülést nagyszámu előkelő közönség előtt. Az ünnepele első pontja Rácz Károly zenekarnak nyitánya volt, utána Géresi Kálmán a Csokonai kör elnöke tartotta meg ezután

magas szárnyalású megnyitó beszédét, melynek keretében ismertette a Csokonai kör ez évi programját: s már előre jelezte, hogy a kör idei ülések egyikén Debrecen két jeles tudósának, Diószeghy Sámuelnek és Fazekas Mihálynak emlékét is fel fogja eleveníteni. Utána a városi dalegylet adta elő gyönyörű öszes angban „A tihanyi ekhó“-t. Majd Lukács Juliska a városi színház művésznője szavalta el nagy hatással Csokonai „A magánossághoz“ című költeményét. Dr. Csűrös Ferenc kollegiumi tanárnak felolvasása következett ezután, aki egy régi debreceni latinikus diákról emlékezett meg. Az érdekes felolvasás mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Majd Oláh Gábor, a Csokonai-kör tagja a fiatalabb poéták egyik legjelesebbje adta elő saját szerzeményű „Csokonai szőlő“ című remek költeményét. A magas színvonalon álló ünnepély fényét nagyban emelte a városi dalegyletnek Mácsai Sándor vezette alatti elismerésre méltó buzgalommal előadott „Csikóbőrös kulacs“ című dala.

* Az iparos-kör társasvacsorája.

A maga nemében páratlan összejevetelről adunk számot. Az iparos-kör rendezett tegnap este a Bika nagy éttermében egy igen kedélyes házi jellegű estebédet, mely minden tekintetben fényesen sikerült. Ezen barátságos összejevetel célja a debreceni iparostársadalom tömörítése volt és most elmondhatjuk, hogy a célnak ez a barátságos estebéd minden tekintetben megfelelt. A nagy termet zsúfolásig megtöltötte már nyolc órára a közönség. Mintegy 200 teríték volt és felesleges mondanunk, hogy mindegyiknek akadott gazdája. Jóízű étel, pompás ital, vidám muzsika szó mellett folyt a barátkozás — késő éjfélig. Felköszöntőkben sem volt hiány. Teasztoltak Bicó Gyula a kör. elnöke, ki a vendégeket üdvözölte és Jobbágy Imre, ki az iparos kör pártolását ajánlotta a megjelentek figyelmébe.

— **Beszámoló Hajduböszörményben.** Tegnap délután tartotta beszámoló beszédét dr. Benedek János Hajduböszörményben. A képviselőt nagy ünnepekkel fogadták és a városháza előtti téren ezrekre menő embertömeg hallgatta a kiváló képviselőt. Benedek János hossza beszélt a politikai helyzetről, arról a hatalmas munkáról, amit a nemzeti kormány végzett. Emellett tett a kormány nagyarányu terveiről és a függetlenségi pártot ért tendenciózus támadásokról. A képviselő lelkes beszédét a hallgatók zajos éljenzése gyakran szakította meg. A beszámoló után társas ebéd volt, amelyből üdvözlő táviratot küldtek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek, a függetlenségi párt elnökének bizalmuknak és ragaszkodásuknak adnak kifejezést.

— **Közgyűlés.** A Debreceni Erőszakmágygyár r. t. tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését ifj. Kertész János elnöke alatt a részvényesek élénk részvétele mellett. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseit helyesléssel tudomásul vették és ezeknek, valamint a vezetőségnek Török Péter tanár, valamint Jaulusz J. János részvényesek indítványára buzgó és eredményes fáradozásukért a közgyűlés köszönetet szavazott. Ezekután a választásokat ejtették meg és az igazgatóságba Geiger Simon termény nagykereskedőt, a felügyelő bizottságba pedig Rédl Siegfried márv. hivatalnokot egyhangulag megválasztották.

— **Fráter Loránd hangversenye.** Fráter Loránd, az országghírű dalköltő, a magyar nótafa, kinek gyönyörű dalai ország-szerte elvannak terjedve, t. hó 25 én, vasárnap este fél 8 órakor az Arany Bika disztermében fogja önálló, egyetlen hangversenyét a következő gazda műsorral megtartani. Tarnay Alajos zongoraművész közreműködésével 1. a) Beteg vagyok édes anyam, Tarnay A. b) Csavargok, Tarnay A. c) Nincs arra szó, Buttykay. Ének, Fráter

Loránd. 2. Tarnay Alajos zongoraművész játéka. 3. a) Reggel este, Székács A. b) Szentmiklósi posta, Székács A. c) Szeptember végén, Székács A. Ének, Fráter Loránd. 4. Tarnay Alajos zongoraművész játéka. 5. Kurucz dalok, ének, Fráter Loránd. 6. a) Tele van a város akácvirággal, Fráter L. b) Isten veled kis angyalom, Fráter L. c) Ott a hol a Maros vize, Fráter Loránd. Ének, Fráter Loránd. 7. a) Nem siratlak már én téged. b) A világon az az árva, c) Hozd ki babám a csákómat. Fráter Béla. Ének, Fráter Loránd.

— **Feltört üzlet.** Mártonfalváró jelenti telefonon tudósítónk, hogy ott az éjjel vakmerő módon törtek fel és fosztottak ki egy üzletet. Fülöp Sándor mártonfalvi üvegkereskedő üzletének vasrostélyos ablakát kiásták az ablakrárával együtt és az ablak helyén kényelmesen üritették ki az üzletet. Elvitték a napi pénztárt is. Az összes kár ezer koronát felülhaladja. A betörést vándorcigányok követték el, akiket a lakosság közül többen láttak, de nem mertek zajt ütni. A csendőrség nyomában van a betörőknek.

— **November 19.** Minő kicsinyes a mi sokat hangoztatott kegyeletérzésünk. Mi minding hálával gondolunk a jövőnkre, hirdetjük a kegyelet és megemlékezés érzéseit. Pedig ezek csak akkor rezdülnek át lelkeinkben, midőn a naptár vörös betűi arra figyelmeztetnek felhívják. Szomorú valóság ez. Azt bizonyítja, hogy lelkünkben az intellektuális erő még nem birt gyökeret verni. Valami köznapiasság, prózaiasság az, mely még a modern embernek gunyolt férfit is lenyűgözi. Pedig, ha volt eszménykép, mely felé az intellektuális lélek megtisztult érzéssel tekinthetett, úgy ez csak néhai Nagyasszonyunk, Erzsébet királyné lehetett. Nem a trónok misztikus ködében élvezte vagy szenvedte át életét, hanem emberi életet élt. Őt a fájdalom ép úgy hangolta sírásra, a jókedv ép úgy fakasztotta nevetésre, mint bennünket. Az igazi lelki életet élő nemes asszony eszményképe marad örökké Erzsébet királynénk s e nagy napon süttető fohász két milliók ajkáról a nemes halott lelki üdvéért.

— **Selyemtenyésztés érdekében.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az érdekelteket értesíti, hogy a selyemtenyésztéshez szükséges szederfákat a kir. tanfelügyelőség útján az országos selyemtenyésztési felügyelőségtől kérjék. Már évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a selyemtenyésztési iparnak az országban mily nagy közgazdasági jelentősége van. Ma már 140 000 család foglalkozik az anyagi érdekeiket előmozdító selyemtenyésztéssel és 57 gyárban dolgozó több ezer munkás kenyerét keresi meg vele. A gazdák szívesen foglalkoznak a selyemtenyésztéssel, mert a rájuk nézve legkritikusabb időben, aratás előtt juttatja őket pénzhez.

— **Egy betörő banda garázdalkodásai.** Megemlékeztünk azokról a vakmerő betörésekről, melyeket eddig még ismeretlen tettesek Rose Dező ékazerészeségnél és Gyúrki Sándor papirkereskedőnél követtek el a múlt hét folyamán. Már akkor is feltűnő volt az, hogy majdnem egy időben, egy és ugyanazon a módon rabolták ki az említett két kirakatait, de most, hogy ismét két teljesen ehhez hasonló betörés történt, nyilvánvaló, hogy e tetteket egy jól szervezett betörő banda követte el. Szomorú fényt vet e körülmény városunk közbiztonsági állapotára, a hol éppen a közbiztonság biztosítása céljából egész sereg rendőr közeg van alkalmazva. Szombaton délelben ugyanis a betörők ismét két helybeli céget látogattak meg, a

mikor is érzékenyen megkárosították azokat. Déli 1—2 óra között a „Szőlős gazdák szövetkezetének“ Piac utcai helyiségeibe hatoltak be, mely alkalommal az egyik fiókból 58, a másiktól pedig 8, összesen tehát 66 koronát vittek magukkal. A személyzet, — déli záróra lévén, — ebédelni volt s ezalatt rabolták ki az üzletet. Az esetről értesített rendőrség azonnal megindította az eljárást, de eddig minden eredmény nélkül. Ugyancsak ebben az időben történt a másik betörés is. Neumann Miksa férfi divatkereskedő Piac-utcai üzletében. Ide is átkulcs segélyvel hatoltak be. A nyomok szerint azonnal a titkos zárral ellátott pénztárt fosztották fel, a honnan 140 korona készpénzt vittek magukkal. Itt az ebédre visszatérő főnök vette észre a betörést. Ő is azonnal értesítette a rendőrséget. A nyomozást ez ügyben is azonnal megindították, de sajnos, eredmény még itten sincs.

— **Rendőrök és katonák harca.** Ma egy hete sebesítették meg a Salétrom utca 2. sz. alatt levő koresma tulajdonosát, Böhm vendéglőst. Még ki sem heverte súlyos sebeit s a tegnapi vasárnap már is meghozta árván hagyott koresmájának szeszációnját. Tegnap este ugyanis az említett koresmában vig nóta mellett mulattak civilek-katonák vegyest. Az elfogyasztott bor csakhamar a fejükbe szállott s ilyen állapotban érte utól őket a virtus. Nem akartak a koresmában verekedni s ezért kimentek az utcára. Itt a civilek bottal, a bakák pedig bajonettel kezükben rontottak egymásra. A paraszt verekedésben Kiss Mihály, Hódosi Lajos, Matkó József, Urbán János és György napszámok, továbbá Krajanics István és Szécsi Károly közkatonát. A verekedés hevében Krajanicsot egy ólmos bottal halántékra ütötték, s ez által súlyosan megsebesítették. A verekedés természetesen nagy zajjal járt s ezért a helyszínén termettek a 78 és 82. számú rendőrök, a kik a verekedőket, köztük a két hadfit is letartóztatták. — Ekkor érkezett a helyszínére a Vilmos huszárezred egy néhány közhuszára, akik látva a letartóztatott hadfiakat, felhívták a rendőröket, hogy bocsássák azokat szabadon. Természetesen a rendőrök erre nem voltak hajlandók, mire a huszárok megtámadták őket. A harc így újra feljullt s csak egy huszár kaplár közbelépésének köszönhető, hogy komolyabb baj nem történt. A rendőröknek végre mégis sikerült bekisérni az egész diszes társaságot, ahol egyelőre letartóztatták őket.

— **Ismét egy öngyilkosság.** A halál önkénteseinek sorába állott Tarjási Károly böszörményi 28 éves fiatal ember is. Ismét a régi nóta; szerelmes volt egy lányba, de az nem viszonzta legszentebb érzelmeit. Hozzáértőzői már régebben észrevették buskomorsát s ezért ügyeltek is rá. Hasztalan volt azonban minden, mert egy rá nézve kedvező pillanatban, egy konyhával szíven szurta magát s azonnal meghalt. Az ügyesség engedélye olytán ma temették el az egész város részvétele mellett.

— **A „Vasárnapi Ujság“** november 18-iki számának 22 képe közül 11 a Műcsarnok nemzetközi kiállításának egyes érdekesebb festményeit közli sikerült reprodukcióban, a tárlatot bíráló cikkel. Verset Telkes Béla és Tóth Jolán írtak e számba, Mikszáth Kálmán folytatja pompás humoru elbeszélését „A Noszty fiu esete Tóth Marival“ címen; Zöldi Márton elbeszélés s a Regénytár“ mellékleten Izsák Márta regénye, és az Udvari élet a francia királyok korában című regényes korrajz szolgálnak további szépirodalmi olvasmánnyal. A többi közlemények közt van Fayer László és Kinnach László arcképe és nokrologja, Szász Zoltán cikke Dániáról, Tury Gyula nagy festménye az 1900-ban Velencében, Szent Gállért ereklyéinél járt zárándoklatról, képek Szemere Bertalan miskolci szobrának leleplezéséről, a bupapesti chrysanthemumkiállításról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek, Sakkjá-

Nincs többé buzatiszög!

Numa Dupuy és Társa

magpacz-a

használatát mellett.

23 év óta nagy sikerrel használtatik a buza tisztítására a kukorica korom és portiszög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes 451-3 utáztatoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: Kontsek Géza, Mjer Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII Windmühlgasse 33.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erdőtisztosító gyöngéledők, vérszegények és lábadozóknak részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógyszárakban pedig 1/2 lit, u. 2 K. 60 fillér
121-20-5 " 4 " 80 "

Megnagyobbított

divatraktárunkra.

gyönyörű választékban érkeztek

az őszi és téli idény

legszebb újdonságai:

Női ruha és kosztüm szövetek.

Fekete és színes ruha sejmek

Lijoni divat- sejmek színházi bluzokra

Csipke és selyem Esarpok

jutányos, szabott árakhoz

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruháza.

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 432 x-48.

Célszerű ujtítás! Didékiek részére!

A magyar-, német-, francia- és angol irodalom legújabb termékeit mindenki kölcsönképpen postán megkaphatja.

Kérjen még ma ismerttetést.

Modern könyvtár-

Könyv.kölcsönző Vállalat.

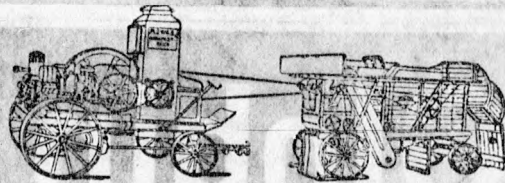
Budapest.

VI., Király-utca 70.

CSAK AZ EREDETI

„PLEWA” motorok és locomobilok

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemerőt malom és gazdasági célokra. Tartósságuk egy emberéletre van kiszámítva. Fogyasztás 2-3 fillérnyi nyersolaj, benzin vagy szivógáz lóerő és óránként. Árjegyzék és költségvetés ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Cím: Dénes B. motorspecialista.

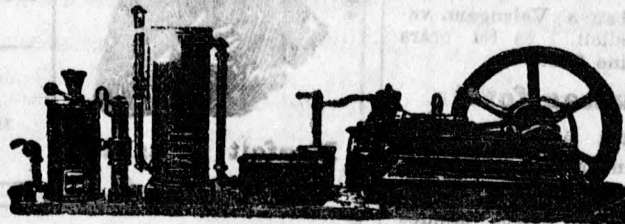
Budapest, V., Lipót-körút 15. szám

Kérem a címet pontosan feljegyezni és megőrizni

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanický-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezetű szivógáz-generatoros motorait 345-16-11.

Üzemköltség irán-
ként és lóerőnként
1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-
racit, faszén, vagy
foksz tüzelésre egy
aránt alkalmas.

Legmeszebb menő
szavatoss
Elsőrendű, erőmeziát.
Kedvező fizetési
feltételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Gyárosok kereskedők,
iparosok részére szük-
séges kilsék előállítását
olvallalja
Hajnal Gyula
Debrecen, Piac-u 9
A kilsék nyomó képes-
ségéért jóállás váltal-
tatik. — Telefon 412.

Pályázati hirdetés.

A Debreceni Erőtakarmánygyár részvénytársaságnál a könyvelő és pénztárosi együttes állás üresedésbe jött melyre ezennel pályázatot hirdetünk.

Pályázhatnak oly egyének, kik a kettős könyvelésben és a mérleg készítésben teljes gyakorlatlal bírnak és 4000 korona óvadékkal rendelkeznek.

Az állás 1906. évi december 1-ig elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények az igazgatósághoz címzendők.

Debreceni Erőtakarmánygyár részvénytársaság.

Tulipán-Padlófénymaz
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymaz
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz tartós, rögtön száradó és tükörfényű gyönyörű zománczsal bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymaz tetszetős nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklary Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kőolajgyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beiktatodik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlott

tevelekhez szükséges postakönyv féláron kapható a kiadó hivatalban.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jóforgalmu hentes és mérszáros üzlet; teljes felszereléssel bérbé kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Egy használt

de jókarban levő uri gyermekocsi jutányos áron megvételre kerestetik. Ajánlatokat kérek a kiadóhivatalába.

Ingyen lakás

takarításért, gyermektelen házaspárnál. Cim a kiadó hivatalban.

Jó karban

levő pedálos cimbalmot keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Népdalokat

regényár. Cs. Anyosmodorban jutányos árért tanít intelligen urleány. Cim a kiadóhivatalban.

Gyors privát kölcsön

100.000 korona áll rendelkezésemre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hiteleképes egyének. Buda-pesti és Bécsi bank képviselői amortizációs kölcsönökre. Utólagos díja z s. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Felelős L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle

nyomatv nyokhoz és hirdetésekhez szükséges klischéket készít Hajnal Gyula Debrecen Piac-u. 9 sz. Telefon szám 412.

Tisztességes

keresetekhez jutnak 14-16 éves fiúk, utaság árusítás-al. Jelnekezni lehet délután 4 órától a Cs. pó utcai nyomdában.

Koszt

joghalga ók s intelligens fiatal ember kedé- vacsora kosztot kaphatnak uri családnál, havi 40 korona ellenében. Cim a kiadóban.

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cim a kiadó hivatalban.

Roncegno déltőlban a Valsugana vasut mellett. 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött.

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérzekénység, női bajok, idegesség és borbajok stb. ellen. Mindegyik gyógytában kapható. — Elstrangu gyógyintézei

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszálloda

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel Pompás, szélétől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdőóvad ápril 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérdézősködére szívesen szolgál a 277-5-13 fürdőigazgatóság

Szönyegház.

Szönyegek,
Posztó függönyök,
Plüss és Selyem függönyök,
Csipke függönyök,
Ágy és Asztalterítők,
Flanelltakarók.
Butor-szövetek
óriási választékban
kaphatók 294-x-105
BOSZNAY J. és TÁRSA
szönyegáruházában
Debrecen, Kossuth utca 5.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.
Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FOLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatásu arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes szikosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatu vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puhaságonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higányt ölmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pedét K 1.20, — Margit-fogpap 1 K. — Areviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Elemén** gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerészeknél.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipose és Eger.

Óh jaj!

Megfojt ez az át között köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásuak.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nador“ gyógyszerár

BUDAPEST,

VI., Váci-körut 17.

Eljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferencz, Szilcz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a követet!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása. Brost-rák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.